

REDACTIUNEA.
 Administrația și Tipografia.
 BRAȘOV, piața mare Nr. 33
 Scrierile nefranțate nu
 se primesc. Manuscrisurile
 nu se întorc.

PREȚUL ANUAL: se plătește la
 administrație în Brașov și se
 plătește la domiciliu în
 avans.

În Viena: M. Duker Nachf.
 Max. Augenthaler & Emmerich Lechner.
 Heinrich Schalek, Rudolf Mosse.
 A. Oppelke Nachf., Anton Spisnik.
 În Budapesta: A. V. Goldstein
 și E. Klein. În Brașov:
 W. Karolyi & Liebmann.

PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
 ză garmond pe o coloană 6 cr.
 — Publicații mai dese după
 tarifă și învoială.

RECLAME pe pagina a 10
 și 11: 10 cr. sau 36 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LXXXIII.

GAZETA iese în fiecare zi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
 Pe un an 12 fl., pe șase luni
 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 N-rii de Duminică 2 fl. pe an.

Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminică 8 franci.

Se primumeră la toate ofi-
 ciele postale din țară și din
 afară și la d-nii colectori.

Abonamentul pentru Brașov
 Administrația. Piața mare
 Târgul Juiului Nr. 33, etajul
 I.: Pe un an 10 fl., pe șase
 luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
 Cu dusul în casă: Pe un an
 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
 luni 3 fl. — Un esemplar 5 cr.
 v. a. sau 15 bani. — Atât abo-
 namentele cât și inserțiunile
 sunt a se plăti înainte.

Nr. 187.

Brașov, Miercuri 23 August (5 Septembrie).

1900.

Crisa în Austria.

De-odată cu venirea împăratului dela Ischl la Schönbrunn, palatul său de vară din Viena, foile cehice au răspândit știrea, că va izbucni o criză ministerială, ér foile vieneze au pus venirea monarhului în legătură cu apropiata dizolvare a camerei deputaților.

Scirile despre demisiunea cabinetului au fost desmintite de către foile oficiale. Cu toate acestea diarele boeme continuă a afirma existența unei crize ministeriale dîcînd, că încă din luna lui Iunie s'au ivit grave deosebiri de vederi în sinul cabinetului, cari acum, când va trebui să se ia decisiunea, vor aduce cu sine demisiunea întregului cabinet. Din contră foile germane susțin părerea, că nu pôte fi vorba de o criză, ci numai de dizolvarea camerei. O schimbare de guvern nici de aceea n'o pot admite, pentru-că ar însemna, că este o urmare a învingerei obstrucțiunii cehice.

Orî cum ar fi, fapt este și o recunosc cu toții, că Austria se află în ajunul unei grave decisiuni. Duminică ministru-președinte Koerber a avut o lungă audiență la împăratul. Se asigură, că în această audiență a raportat Majestății Sale amănunțit despre rezultatul încercărilor sale de a face posibilă funcționarea regulată a parlamentului. A arătat, că Cehii tineri fac dependentă părăsirea obstrucțiunii de nisce condițiuni, pe cari guvernul nu le pôte primi. În urma acésta, se dîce, ministru-președinte a propus împăratului dizolvarea camerei deputaților, precum și un sir de măsuri, ce va avé să le ia guvernul, până ce se vor puté face noile alegeri. Împăratul nu a decis încă și se crede, că va decide în decursul acestei săptămîni, probabil însă că numai după reintorceră sa dela manevrele din Galizia.

Intr'aceea a sosit pe neaștep-

tate la Viena erî după amiazi și ministru-președinte Szell, semn că în adevér se tracteză acolo de o decisiune gravă și care este de natură, încât pretinde și ascultarea primului ministru unguresc.

Se știe, că Szell stă pe baza vederilor dietei ungare, ca în Austria să fiă susținut principiul constituțional. Dîcînd deci ar fi vorba în Austria numai de o dizolvare a camerei, după toate prescrierile constituționale, nu mai era de lipsă a-se solicita și părerea ministrului-președinte unguresc. Se vede însă, că e vorba de luarea unor măsuri, cum este și dizolvarea camerei, în condițiuni estra-ordinare, și de aceea a fost chemat și Szell la marele sfat din Viena.

Este mult colportată versiunea, că dîcî se va dizolva camera austriacă nu vor urma curînd noile alegeri, ci va urma o pauză mai lungă, în care se va guverna și se vor rezolva așa dîsele necesități ale statului numai pe baza faimosului paragraf 14. Acest period fără parlament, cred unii, s'ar puté estinde până în toamna viitoare înainte de întrunirea delegațiunilor, căci cheltuielile comune pentru anul 1901 au fost deja stabilite de delegațiunea trecută.

Celoman Szell s'a imprietinit deja cu paragraful austriac 14 și neavînd încătrău, se va imprietini și cu funcționarea lui mai îndelungată. Unul din semioficiosi săi s'a și grăbit a accentua, în legătură cu mergerea lui la Viena, că a guverna cu paragraful 14 nu însemnă încă încetarea constituționalismului în Austria.

Etă dér, că se și grăbesc a afla cheia, cum se pôtă trece Szell Rubiconul.

Dér se mai dîce, că Koerber, dîcî se va adevéri, că monarhul vré să-l țină la guvern, — are de gînd ca dizolvînd parlamentul să

octroeze un nou regulament al camerei. În cazul acesta mai mulți dintre miniștri i-se vor opune și criza ministerială va fi neînălăturabilă.

Se va vedé încurînd, cari au dreptate: foile cehice orî cele germane, séu pôte vor avé dreptate și unele și altele urmînd și criza ministerială și dizolvarea parlamentului.

Este caracteristic pentru situațiunea de față din Austria, că Cehii tineri continuă a serba marea victoriă a obstrucțiunii lor în meetingurile, ce le aranjîză. Așa s'a întemplat și Duminică trecută în meetingul de pe dealul dela Hohenmauth la care au fost întrunite peste cincispre-dece mii de persoane și în care s'au îndreptat atacurile cele mai vehemente în contra constituției centraliste și s'a cerut restabilirea dreptului public al Boemiei.

Crisa actuală acută se datéază încă dela anul 1897. Ea a înghițit deja trei ministere. Cine pôte ađi prevedé cât va mai trebui să dureze și câte ministere îi vor mai cădé jertfă, până-ce se fiă rezolvată în Austria cestiunea naționalităților și cestiunea boemă, care o mai și înăspresce?

Din Bucovina.

Reluarea luptei naționale.

„Desteptarea” din Cernăuți, numărul dela 2 Septembrie, publică la loc de frunte, următorul comunicat:

„Un număr mai mare de bărbați de încredere ai poporului român s'au adunat săptămîna trecută la Cernăuți și au hotărît să înființeze un nou partid politic.

„Partidul nou creat se numește **partidul popular național**. Acest partid a declarat programul publicat în întâiul număr al „Patriei” de programul său, și drept aceea a decis să lucre din răspunerî întruparea acestui program.

„Partidul popular național are drept țintă: dobîndirea drepturilor poporului

român din Bucovina pe toate terenurile vieții publice.

„Aderenții partidului s'au grupat în jurul dîarului popular „Desteptarea”, care de acuma înainte este a-se privi ca organ al partidului popular român. „Desteptarea” va înlocui în viitor și pe fostul dîar „Patria”.

„Lipsa de puteri dîaristice probate face cu neputință edarea din nou a „Patriei”. E sigur, că îndată ce-am aduce din Transilvania séu România un redactor nou, guvernul țării ni-l espulsează până în 24 ore.

„Pe lângă acésta considerația am avut în vedere și un lucru de tot vajnic: *voim să nu mai facem deosebire între Românii mai culti, pe cari până acuma ne plăcea a-i numi „inteligența română”, și între poporenii noștri. Voim să apropiem cât se pôte de mult clasele societății române din acésta țară, să surpăm păreții, cari ne despart în mulțime de caste, și să nu mai promovăm chiar și prin dîare deosebirea acésta. Ne vom întrepune cu toate puterile să conservăm unitatea națiunii noastre, și deopotrivă voim să fiă informați toți Românii bucovineni.*

„Desteptarea” va fi scrisă într'o limbă, care va fi înțelșă de tot Românul. Ca să purtăm însă grijă și de păturile cele mai largi ale națiunii române, adaugem dîarului un supliment, care va cuprinde materiile menite aume pentru creșterea politică a sătenilor noștri”.

În același număr „Desteptarea” publică în Supliment un articol intitulat „Planurile guvernelor austriace cu noi Românii bucovineni”, din care cenzura a eliminat câte-va pasaje și numărul dîarului a fost confiscat. În acest articol se dîce între altele:

„Suntem departe de-a ne încrede cu orbie într'un guvern, a oării țîntă este stîrpirea Românilor de pe aceste plaiuri. De aceea suntem hotărîți a duce lupta mai departe.

„S'a trecut cu sâgă. Ajuns e la o cuțitul și nu mai avem voiș să stăm cu mâinile în sic. Mulțămită ceriului, ni-au rămas bărbați întregi și neadormiți și ne vom stringe cu toții rîndurile în jurul acestora. Partidul popular național este alcătuit acuma.

FOILETONUL „GAZ. TRANS”.

(1)

Antropomorfism și antiantropomorfism în limba română*).

πάντων Ἐρημάτων
 μέτρον ἐνδρῶπος.
 Protagoras.

I.

Voiți începe cu un exemplu din cele mai cunoscute, dér destul de caracteristic pentru cestiunea, ce ne preocupă.

Pe-un picior de plaiu
 Pe-o gură de raiu...

Acestea sunt versurile, cari rupte din grandiosul tablou poetic, ce ni-l presentă „Miorița”, sunt de regulă citate ca un

exemplu-tip al *metaforei*, podoba predilectă a poesiei noastre populare. Ca sens însă și ca mod specific de exprimare cele 2 versuri, judecate din punct de vedere etnopsihologic, nu sunt altceva decăt un tipic specimen de *antropomorfism* în limba română.

Poesia noastră artistică încă abundă în astfel de expresiuni metaforice, cari ca împrumuturi din graiul nostru popular și prin urmare ca manifestări caracteristice ale psihologiei poporului român, le vom numi tot antropomorfisme.

Un exemplu cunoscut din Eminescu avem în versurile:

Acolo 'n ochi de pădure
 Lângă bolta cea senină
 Și sub trestia cea lină
 Vom ședeă în foi de mure.

(„Flóre albastră”)

late limbî, în special limbile romanice. — Cestiunea e în general și deci forte pe scurt tractată la H. Paul, Prinzipien der Sprachgeschichte, Halle 1898 pg. 86, și la Dr. R. Kleinpaul, Das Leben der Sprache, Lipsca 1893 vol. III, pag. 153 sq. Câte-va exemple privitoare la limba română, tractate însă sub altă formă, aflăm la L. Ștăneanu, Semas. I. rom. București, 1887, pag. 102.

séu
 Ajuns'a el la pîla de codru'n munții vechi.
 Din inimă-i pămîntul la morți să deé viață.
 Străbateți voi pămîntul și a lui măruntale.
 („Strigoiu”)

séu
 Visul apelor adence și a stîncelor cărunte
 Visul selbelor bătrâne de pe umerii de deal.
 („Epigoni”)

Ce este antropomorfismul, acésta ni-o spune însuși sensul, însași etimologia cuvîntului. Sub antropomorfism să înțelege peste tot tendința omului de a înzestra cu forma sa omenescă întrîga lume, ce să desfășură înaintea ochilor săi trupesci, ca și sufletesci. Religiunea vechilor Elini, spre exemplu, este religiune per eminentiam antropomorfistă, întrucât întregul imperiu al Olimpului elin era imaginat ca împopulat cu deități investite, fără escepțiune, cu făptură omenescă.

Omul ca cea mai desăvîrșită ființă între vietăți, în urma unei transpuneri psihologice din cele mai naturale, va concepe divinitatea, acésta întrupare a perfecțiunii, tot sub formă omenescă, numai cât într'un grad

mai superior: după cum la unii prevaléază ca calitate corporală superioară mărimea, secundată de o forță deosebită, ér la alții armonia organismului, așa și deii sunt imaginați séu ca nisce coloși imponenti (la Indieni), séu ca nisce făpturi de o tipică armoniă și frumșete (la vechii Elini.)

Tendința antropomorfistă a omului nu se validéază numai în închegarea concepțiunilor sale metafisice-religiöse, ci și în alte direcțiuni; în primul rînd însă și cu o forță superioară o vedem manifestîndu-se în închegarea expresiunilor sale limbicte, așadără în limbă, în grai. Psihologia antropomorfismului, așa precum apare el în complexul graiului popular, constituie unul din cele mai interesante capitole ale etnopsihologiei, ale psihologiei populare.

Orî-ce raport, ce se pôte imagina între două obiecte a fost conceput la început de mintea primitivă a omului ca raport de loc, și ca atare a și fost exprimat în grai. Acest mod original de exprimare e cunoscut ađi sub numele de *localism*.

Localismul ca fenomen limbistic presintă în istoria dezvoltării graiului omenesc un stadiu din cele mai primordiale. În ce

* Fiind și articolul de față destinat pentru publicul mare, ca toți articuli, ce i-am publicat în foia „Gazetei”, am căutat și de astă-dată să abstau dela subtilități științifice mai pronunțate, ce ar fi putut îngreuna eventual înțelegerea celor desvoltate, și în consecință am renunțat și la o comparațiune mai detaliată a fenomenului din cestiune, așa precum obvine în limba română cu cele-

Toți câți au inimă și simțire românească adevărată și oinstită, sunt și trebuie să fie lipași credincioși ai partidului popular român. Gazeta „Deșteptarea” va înlocui deocamdată și pe „Patria”.

„Ținta noastră este sfântă. Voim mântuirea de toate primejdii, ce ne amenință. Voim apropierea tuturor sufletelor românești, închegarea tuturor puterilor noastre naționale, ca contopind durerile și bucuriile, nevoile și plăcerile, din toate ale noastre să ridicăm zidiri puternice contra năvalirilor dușmane, să turnăm clopote de alarmă, tunuri și obuze, ca să stăm neolintii în fața orîi cărei primejdii, ca stânca mării, și să înfruntăm ori-ce vijeliă, ce s'ar descărca vre-odată peste capetele noastre.

„Scim, că suntem înțeleși de toți Românii de bine. Eță, am înălțat stégul nostru național. Cei ce au încredere în virtutea stegarilor și generalilor noștri, să-și înalțe fruntea și să urmeze. Cei ce n'au pierdut credința în sfințenia cauzei românești, să pășescă împreună cu noi. Nimeni nu este silit. Conducătorii partidului nostru popular fac ca Hanibal, când a trecut Alpii. Cei fricoși, slabi de ânger și lipsiți de credință în sfințenia cauzei românești și în viitorul popoului nostru, rămână nepăsători; cei ce simțesc însă o inimă română bătând în piepturile lor și nu pot privi cu ochi nepăsători la cele ce se petrec în această țară — între cu grăbire în cetă noastră și urmeze steagului, ce am ridicat.”

Ne bucurăm din inimă de acest nou și salutar pas al fraților noștri din Bucovina. Dea Dumnezeu, ca el să-i unescă pe toți într'o falangă puternică și să-i îmbărbăteze pentru a duce la isbândă lupta pentru sfânta cauză națională.

Cestiunea viitoarelor alegeri electorale formeză aprôpe dînic obiect de discuțiune în presa maghiară. Atât în Budapesta, cât și prin provinciile s'a răspândit faima, că în Octomvrie a. c. se va începe campania electorală. „Budapesti Hirnap”, dîiar apropiat de guvern, crede însă a sci, că anul acesta nu vor fi alegeri. După totă probabilitatea, dîice „B. H.”, alegerile generale se vor dispune în Aprilie 1901 și se vor țînă din 1—10 Iunie 1901. De părerea acăsta este și oficiosa „Magyar Nemzet”, apoi „Budapester Tagblatt”, tîszaistul „Pesti Hirnap” și szellistul „Budapesti Napló”. Acesta din urmă invită și pe naționalități în parlament, dîer se bate în piept ca un farisău, și printre rînduri țîne să declare, că Coloman Szell nu va da loc naționalităților în partida liberală. La acăsta observă „Alkotmány” dîicînd, că chiar de ar voi Szell, naționalitățile nu vor intra în partida guvernului.

Din Austria. Oficiosa „Fremdenblatt” comunică, pe basă de informațiuni autorisate, că scirile despre crisa cabinetului Koerber sunt lipsite de temei. În același număr însă „Fremdenblatt” se ocupă la loc de frunte cu situațiunea din Austria și face atenți pe Cehi la marea gravi-

constă esența localismului în forma sa originală, despre acăsta ne vom forma o clară idee, îndată ce vom cerca, să ne aprofundăm cât de puțin în psihologia omului primitiv fără deosebire de timp și loc.

„Atențiunea omului primitiv fiind atrasă aprôpe exclusiv de trebuințele trupului său și de mișcările, ce le face pentru satisfacerea acelor trebuințe, cele dintâi cunoscințe vagi, ce el capătă, se rapôrta la persoana sa. Aceste cunoscințe devin apoi din ce în ce mai lămurite și sunt în tot timpul viitor cele mai lămurite din tôte, fiind-că rezultă totdeauna din cea mai mare sumă de experiențe, ce face omul vre-odată. Cunoștiința de sine fiind cea dintâi formată și cea mai lămurită în urmă, devine basă de comparațiune și punctul de plecare pentru tôte celelalte cunoscințe. De aceea omul atribue prin analogie și inducțiune caracterile sale mai întăii celorlalți oameni, apoi animalelor și în sfârșit tuturor lucrurilor din lume. Acăsta tendința a omului de a împrumuta tuturor lucrurilor chipul și asemănarea sa, să numesce antropomorfism și s'a manifestat

tate a decisiunii lor, de-a continua obstrucțiunea. Articulul sfîrșește dîicînd, că după experiențele de până acum, nu se pôte pune mare speranță în desfășurarea ulterioară a lucrurilor, fiind-că parlamentul numai atunci pôte să trăescă, decă are voință de-a trăi, ăi la viață — ca și la amor — nu pôte să se nimeni. — „Reichswehr” comunică soirea din sorginte bine informată, că dîsolvarea „Reichsrath”-ului este lucru deja hotărît.

Misiunea română la Constantinopole.

Vineri, 31 August, Abdul Rezak-bey, măestru de ceremonii, și E. S. Turkhan-pașa, consilier de stat, fost ambasador și fost ministru al afacerilor streine, au fost pe rînd la Terapia, ca să ureze din partea M. S. Sultanului bună-venire d-lui Marghiloman.

Sâmbătă, la 2 ore jum. d. trimis extraordinar al M. S. Regelui, însoțit de generalul de diviziă Djelall-pașa, atașat la persoana sa, de d. Alexandru Ghica, ministrul României pe lângă sublima Pôrta, cu personalul misiunii și de personalul legățiunei Regale, a mers la palatul Imperial dela Yldiz, în trăsurile curței escortate de un escadron de lănceri.

D. Marghiloman a fost primit cu ceremonialul obișnuit pentru ambasadorii extraordinari; d-sa a avut onôrea de a înmăna M. S. Sultanului scrisorile de felicitare ale M. S. Regelui Carol, exprimănd urările Augustului Soveran al României pentru fericea Majestății Sale Imperiale Abdul Hamid Khan și pentru prosperitatea imperiului său. D. Marghiloman a mai arătat, terminănd, speranța că relațiunile între ambele state vor deveni din ce în ce mai pline de o adevărată amicitie.

M. S. Sultanul a mulțumit și a însărcinat pe d. Marghiloman de a fi pe lângă M. S. Regele Carol interpretul sentimentelor de stimă și de sinceră amicitie a Majestății Imperiale. Sultanul a exprimat dorința ca relațiunile de amicitie, ce lîgă pe ambele țări, să devie din ce în ce mai cordiale.

Sera, misiunea română a asistat dintr'un hotel special la iluminațiunile de pe Bosfor.

Astăseră, Duminecă, mare prînd de gală la palatul dela Yldiz.

Căpitanul Kadry Bey a însoțit de asemenea pe d. Marghiloman, împreună cu Djelall Pașa, când misiunea română s'a dus la Yldiz. Onorurile militare au fost date misiunii române la Yldiz, la sosirea și la ășirea dela Merassim Kiosk, unde recepțiua a avut loc, musica militară a cântat imnul național român.

Prîndul de gală, care a avut loc astă seră la Yldiz, a fost fôrte somtuos. Șese-deci de invitați erau, printre cari membrii misiunii speciale române, d. Ghica, ministrul României, d. Derussi secretar și primul dragoman al legățiunei. M. S. Sultanul a țînut cerc înainte și după prînd. S'a observat mult lungă convorbire ce Majestatea Sa a avut-o cu d. Marghiloman. Exc. Sa Tewfic Pașa, ministrul afacerilor streine, a ridicat în numele Sultanului un toast Soveranilor și șefilor statelor, cari erau reprezentați. Decanul corpului diplomatic, ambasadorul baronul de Calice, a răspuns urănd Majestății Sale ferice și domniă glorioasă. În

neconținut și pretutindenți dela începutul omenirii și până astăzi.**)

Antropomorfismul este așadér esența localismului în forma sa originală, așa precum rezultă din psihologia omului primitiv. Devisa sofistilor păstrată în cuvintele lui Protagoras, că omul este măsura tuturor lucrurilor, este un principiu psihologic, care dominăză întrăga judecată a omului în stadiul său primitiv de dezvoltare, în tôte timpurile și în tôte locurile. În sensul acesta omul este un adevărat Narcis al mitologiei grecesci, care peste tot se vede, se reogîndeză pe sine însuși.

Omul primitiv, pornind dela sine însuși, printr'o necesitate psihologică neincunjurabilă, transpune întrăga sa ființă asupra lumii ce-l înconjură, și voină să determine ori-ce pozițiune, ori-ce loc, ori-ce parte a vre-unui obiect, ce cade afară de sine, determinarea o va face după părțile cunoscute ale corpului său. În chipul acesta omul

*) V. Conta. Incercări de metafizică materialistă p. 19—20. Compară și articolul meu: „Din etiologia populară română”. „Gaz. Trans.” 1900. Nr. 12—25.

timpul prîndului musica a cântat și imnul național român.

M. S. Regale Carol a trimis astă-seră o depeșă de felicitare M. S. Sultanului.

D. Al. Marghiloman, ministru de externe, care se află acum la Constantinopole se va întôrce Joi în țără.

Conflictul României cu Bulgaria.

Din Sofia i-se scrie dîiarului „Patriotul”, că în acest oraș n'au rămas decăt două regimente, unul de infanterie și altul de cavalerie, tôte celelalte au fost trimise pe grauița din spre România.

Șoselele, cari conduc dela graniță spre orașele din apropiere, fiind cu totul impracticabile, statul-major al armatei bulgare a dat ordin să se construescă 5 șosele, cari să lege granița cu principalele orașe din apropierea graniței.

Pe tôte granița, Bulgarii au înființat telegraf militar, care este în legătură directă cu Sofia.

Foile din Budapesta primesc din București următoarele sciri telegrafice:

Bulgarii se pregătesc cu iutală febrilă în Rusciuc, Varna, Șumla și Vidin. Partea nord-estică a Bulgariei, renumitul quadrilateral de-alungul Dobrogei, s'a transformat în adevărată tabără. În Rusciuc și Sofia guvernamentalii, ofițerii și conducătorii comitetului revoluționar sunt deplin pătrunși de spirit revoluționar.

Colonelul Drandarevski, comandantul diviziei din Rusciuc, a țînut o mare revistă asupra trupelor de-alungul Dunării dela Rusciuc pînă la Silistra.

Agentul bulgar Dr. Theodorov din București a ridicat, pe cale telegrafică, plîngeră la guvernul bulgar contra ambasadorului turcesc din București Kinzim bey, a cărui atitudine este ostentativ anti-bulgară. Agentul rîgă pe guvernul său, să ridice reclamațiunii la Pôrta și să mijlocescă rechemarea ambasadorului turcesc.

Sciri din Sofia anunță, că comitetul revoluționar a pornit o mare mișcare contra principelui Ferdinand și printr'o circulară trimisă filiialelor din provincie, declară pe principe de trădător, fiind-că nu se reîntôrce în țără.

În cercurile noastre înalte politice — scrie „Drapelul” — se discută posibilitatea unui atac din partea Bulgariei, dîilele acestea.

După părerea acestor cercuri, decăt atacul nu se produce până Joi, ori-ce război între Bulgaria și România este înlăturat.

Măsurile luate de cătră autoritățile bulgare în contra personalului serviciului român fluvial, cari au provocat cunoscutele incidente dela Rusciuc, au fost ridicate pe dîia de 20 Aug. v.

primitiv său în colectivitatea sa poporul de rînd peste tot va vorbi de creștetul dîelui, de piciorul unui plaiu, de cîma muntelui, de gura unei peșteri și să dîcem și de gura raiului, nu din cine scie ce exuberanță a fantasiei, ci din absolută necesitate psihologică.

Pe calea unei analogii, unei asociațiunii fôrte naturale de idei, partea cea mai înaltă a dîelui își va împrumuta numirea dela partea corespunzătoare a corpului omenesc, și în sensul acesta să va vorbi de creștetul dîelui, ăr partea cea mai de jos a dîelui său plaiului să va numi după partea cea mai de jos a corpului human: piciorul, pîlele, talpa dîelui său a plaiului. Tot în urma aceluiași proces psihologic, se va vorbi de fruntea mesii, capul mesii, cîda mesii, dosul cuptorului, spatelul jețului, picîrele scannului, umêrul casei, inima mîrului, creerii munților, buricul pămîntului etc. etc.

(Va urma.)

NICOLAE SULICĂ.

Acăsta a fost adusă la cunoștiința guvernului român.

Sâmbătă a sosit în Galați Ghiță Marcu din Sulina, care venise din Rusciuc, unde aflându-se că e Român, a fost dus la închisore, schingiuit de autoritățile din acel oraș. În timpul acestor schingiurii, d-nul Marcu, a fost despoiat de tot ce avea asupra sa: un ceas de aur, nisce inele și banii din busunare.

Ministerul român de interne a comunicat la biroul presei următoarea notă:

Dîiarele „Orientul” și „Galați” din Galați au dat o informațiune cu privire la un incident petrecut între poliția portului Galați și 25 studenți bulgari aflați pe vaporul „Rossia”.

Informațiunea este fôrte esagerată. Faptul s'a întemplat astfel: Câți-va studenți din cei 25 voină să intre în oraș, poliția portului vedînd, că pașporțele lor nu sunt vizate de consulatul român le-a interzis debarcarea. Nici o altercație n'a avut loc.

Instrucțiua complotului bulgar.

În „Monitorul Oficial” de Duminecă, au apărut mandatele de aducere contra indivizilor Boris Sarafoff, Vladimir Kovaceff, D. Davidoff, Dimitrie Troleff, Dimitrie Iconomoff și Alexandru Burlacoff, implicați în complotul Bulgarilor din România.

Mandatul contra lui Boris Sarafoff are cuprinderea următoare:

„În numele legii și al M. S. Regelui! Noi, Ioan T. Florescu, judecător de instrucțiune pe lângă tribunalul Ilfov, cabinetul Nr. 4, mandăm și ordonăm tuturor portăreilor și agenților forței publice, să aducă înaintea noastră, de îndată, conformându-se legii, pe Boris Sarafoff, cu domiciliul necunoscut, ca să fie ascultat asupra inculpațiilor ce i-se aduc pentru faptul prevețut și penat de art. 47, combinat cu 226 și 232 din Codul penal;

„Cerem dela toți depositeii forței publice de a da ajutor, în cas de trebuință pentru executarea mandatului de față.

„Dat la 19 August 1900”.

Pentru același fapt e urmărit și Dumitru Troleff, pe când Vladimir Kovaceff și D. Davidoff sunt urmăriți pentru faptul prevețut în art. 47, combinat cu 225 și 232 din Codul penal, ăr ceilalți doi, Dimitrie Iconomoff și Alexandru Burlacoff sunt urmăriți pentru faptul prevețut în art. 47, combinat cu 225 și 226 din Codul penal.

Eță textele tuturor acestor articole din Codul penal:

Art. 47. — Sunt agenți provocători acei cari, prin daruri, promisiuni, amenințări, abuz de autoritate sau de putere, uneltiri culpabile, vor fi provocat la acăsta infracțiune sau vor fi dat instrucțiuni spre a o comite.

Acești agenți se pedepsesc întocmai ca autorii.

Art. 225. — Omuciderea săvîrșită cu voință se numesce omor.

Art. 226. — Omorul comis cu precugetare sau pîndire se numesce asasinat.

Art. 232. — Tot culpabilul de omor cu precugetare, de părintucidere, pruncucidere și de otrăvire se va pedepsi cu muncă silnică pe viață.

În urma unui denunț, dîice „Universul”, raportorul consiliului de război al corpului 4 de armată, d-l căpitan Cujbă s'a dus în orașul Bêrlad pentru a cerceta o afacere menită a face cea mai mare senzațiune în tôte cercurile în legătură cu conflictul bulgaro-român.

Sosit Joi la orele 12.40 nôptea, la 6 a doua dîi, întovărașit de d-l colonel Popescu, comandantul ad interim al diviziei 8-a de infanterie și cu polițaiul M. G. Popovici, a făcut o descindere la d-l căpitan Pavel Chisimoff, locțiitorul comandantului batalion. 8 vînători, și a secvestrat întrăga corespondență a acestuia, o gazetă, telegrame cifrate etc.

Căpitanul Chisimoff de origină bulgar, e pus sub pază, ancheta continuă. Pînă acum n'a transpirat nimic, totul țînându-se sub cel mai mare secret. Eri i-s'a luat interogatorului la poliția locală.

Căpitanul Chisimoff are un frate maior în armata bulgară și altul loc-colonel în marina rusă. Se vorbește, că sunt grave bănueli, că ar fi amestecat în conflictul bulgaro-român.

Erî n p te au fost arestați în Bucu-
resol, în urma unei perohisiții, Bulgarii
Nicola Cristof și Ilief. Asupra lor s'au găs-
sit un mare număr de scrisori bulgărești
și diferite notițe. Ei au sosit în țeră de
câte-va zile și căutase a intra în relații cu
Bulgarii de aci. D nșii au declarat, că nu
au pașport.

Voci asupra conflictului cu Bulgaria.

Foile grecesc  și s rbesc  continuă a
publica articolul aspri la adresa Bulgariei.

„Hestia” din Atena scrie: „Nu vorbim
despre arma luată de armata bulgară, ci
despre arma, care este intruparea politicii
naționale a Bulgariei. Nu despre Mauser s u
Manlicher este vorba, ci despre cuțit, pu-
nal, secure și otravă. T te acestea sunt pe
masa judelei de instrucție din Bucouresol și
vorbesc elocuent despre politica națională
bulgară: asasinatul. Tot ac st  armă se fo-
loșese în politica internă. În străinătate
ins  numai noi am simțit p n  acum ac sta
politik  națională a Bulgarilor, fiind-că în
decurs de 3 ani faimosul comitet revoluțio-
nar din Sofia a asasinat 37 Greci frun-
tași în Macedonia.”

„Neologos” scrie între altele: „La no-
tele României, ce le-a adresat puterilor,
am av  și noi multe de adaus. Trebuie să
adaugem pe martirii noștri, cari au fost
jertfele anarhiștilor angajați de stat. Și nu-
mărul acestora e f rte mare. Să știe Europa,
că purtarea hordelor bulgare, cari se bu-
cură de grația guvernului bulgar, este un
izvor permanent al ațit rii focului în Pe-
ninsula-balcanică.”

„Szkripi” dice: „Vom pedepsi pe vino-
vați!  sa a răspuns guvernul bulgar la nota
guvernului român. D r pe ce fel de vino-
vați? Pe comitetul revoluționar macedonen,
care e insuși guvernul? Pe miniștrii, cari
sunt membrii aceluia comitet? Pe ofițerii
mai înalți bulgari, cari cu trup și suflet
sunt legați de comitet? Răspunsul guver-
nului bulgar nu este alt-ceva, dec t sbate-
rea unui poltron miserabil cu scop de a
evita izbucnirea rășboiului.”

SCIRILE DILEI.

— 22 August v.

Consistorul metropolitan gr. or.
ș-a început erî ședințele în Sibiu. Au so-
sit, pentru a participa la ședințe, următorii
membrii esteri: Dr. Alexandru Mocsonyi,
Vincențiu Bebaș, Nicolau Zigre, arhiman-
driții A. Hamsea și Filaret Mustu, protopop
Mihail Popovici și alții.

„Deșteptarea”. Cunoscuta gazetă po-
poral  „Deșteptarea”, organ al partidului
poporal național din Bucovina, aduce în
numărul său, ce ni-a sosit ast z (dela
2 Septemvrie n.) imbucur toarea știre, că
de-acum înainte a început să apară de 2-ori
pe s ptem n , anume Joia și Duminecă.
Schimbarea ac sta s'au făcut în urma hotă-
r rii comitetului partidului poporal națio-
nal, care a declarat „Deșteptarea” ca or-
gan al său. Prețul ac stui diar va fi de
acum înainte 8 fl. s u 16 cor. pe an pen-
tru Românii cu dare de m n ,  r pentru
cei lipsiți și indeosebi pentru plugarii ro-
m ni 4 fl. s u 8 cor. pe an.

D-l profesor dr. Babeș, directorul
institului de bacteriologie, s'a întors dela
Paris, unde, precum se știe, a avut ins r-
oinarea specială de a raporta congresului
internațional de medicină asupra histoge-
nese epitetomului și asupra nevroglii. D-sa
a mai făcut la institutul Pasteur o comu-
nicare asupra leprei. Cestiunea leprei a fost
cu deosebire studiată de d-l profesor dr.
Babeș în anul din urmă, prepar nd un mare
manual asupra acestei b le din punctul de
vedere istoric, geografic, clinic, anatomo-
patologic. Cartea d-lui profesor Babeș asu-
pra leprei apare la Viena, f c nd parte din
marea enciclopedi  de patologi  și terapi 
de sub direcțiunea d-lui profesor dr. Noth-
nagel. D. profesor Babeș a fost sărbătorit
pentru lucrările sale științifice at t la con-
gresul medical, c t și la Academia de științe,
Academia de medicină precum și la

institutul Pasteur, dirigit de d. profesor
Duclaux.

Renta. Cetim în „Timpul”: În ziua
de 7 (20) August Eforia școlilor române
din Brașov a încasat dela administrația
financiară din localitate renta convenită
școlilor pe trei ani din urmă în sumă de
115,500 lei.

În memoria lui V. Alexandri. Ađi
se implinesc  cece ani dela m rtea poetului
V. Alexandri. „Familia” de Duminecă de-
dic  intreg numărul ei memoriei marelui
poet.

A doua emisiune de acții ale Ora-
vițanei. „Oravițana” institut de credit și
economii societate pe acții în Oravița a
fost pe 27 Octomvrie a. c. terminat ultim
pentru subscrierile la acțiunile sale emisiunea
II-a cu prețul de cor. 132 din cari se pl -
tesc cor. 42 p n  la 27 Octomvrie 1900;
cor. 45 p n  la 27 Octomvrie 1901 și cor.
45 p n  la 27 Octomvrie 1902. Resultatul
favorabil al subscripțiilor de p n  acuma,
cari au intrecut cifra contemplată în art.
I al Prospectului emis, a indemnat direc-
țiunea institutului a se folosi de dispoziția
art. VII spre a întregi capitalul social la
cor. 600,000 și ridicarea fondului de re-
servă la peste cor. 200.000.

Recens m ntul populațiunii. În
virtutea articolului de lege 43 din 1899 la
finea anului curent se va face recens -
m ntul populațiunii țerilor de sub cor na
St. Stefan. Ministrul de comerț a dat
deja autorităților indrum rile necesare.
Recens m ntul va dura 10 zile.

Proces de press . De astă-dată nu
e vorba de un proces intentat vr nei foi
române, ci de un proces, ce i-s'a intentat
lui „Alkotmány”, organul partidei populare.
În numărul dela 25 August „Alkotmány”
a publicat știrea, că în Cincot-biserici și
Eger s'au făcut un nou atentat asupra cru-
cei și a emblemei ungare, și a adaus ob-
servarea, că de s'ar fi int mplat ac sta în
altă țer , de sigur, că opinia publică re-
voltat  și-ar fi r șbunat asupra atentatorilor
s u p rtinitorilor. În urma ac sta pressa
jidoovit  din Pesta a strigat după procuror,
pe motiv, că „Alkotmány” ar fi agitat și
ațit t contra unei confesiuni. Procuratura
supremă din Budapesta a și intentat proces
contra lui „Alkotmány”.

Tricolorul român în Bistrița. Sub
titlul acesta „Tribuna” din Sibiu scrie:
S pte tineri rom ni din Bucovina absol-
venți ai școlii de sculptură și lemu rit din
C mpulung, cari fac fruntarul bisericii gr.
or. din Prundul-B rg ului, la 28 August cu
ocasiunea t rgului de țer  au cercetat și
orașul Bistrița imbr cați în costume națio-
nale și br ne tricolor național. Căpitanul
de poliție ins  cređ nd, că va face s m 
de merite patriotice a trimis pe urma lor
un c rd de polițiști, cari să-i ia la r spun-
dere cum de indr șnesc a purta colorii
oprite? Tinerii în cel mai rezolut mod au
răspuns at t românesc, c t și nemțesc,
că colorile rușu-v n t-galbin sunt colorii
rom nesc  și în Bucovina nu numai Ro-
m nii le p rt , ci chiar și Rușii și Po-
leci. Mai departe tot ac ști tineri fiind
intrebați au răspuns: e adevărat, că la in-
ceput și noi Bucovinienii am fost persecu-
tați pentru tricolorul nostru românesc, d r
nu am cerat, și c nd unul a fost pedepsit,
sute și mii s'au împodobit cu m ndrul nos-
tru tricolor, și ast z nu numai țeranii, ci
și inteligenții rom ni din Bucovina toți
p rt  tricolorul,  r guvernul țerii nóstre
nici nu mai indr șnesc a-i opri purtarea.

Grindină îngrozitoare. Din comitatul
Solnoc-D b ca se scrie, că în comuna Boe-
reni s'a descărcat  ilele acestea o grindină
căreia au cădut victimă și șese vieți omenesce.
Grindina a fost insotit  și cu rupere de
nor,  sa că a nimic total intréga recoltă,
a distrus 62 cladirii, a omorit 10 vite, 6
oai, 47 rimători, 15 oi, tot at tea capre
219 alte animale de casă (g șce, găini etc.).
Pagubele sunt f rte mari.

Revărsarea Jiului. În urma ploilor
din  ilele trecute apele Jiului au venit cu

at ta furi , cum nu s'a mai pomenit. Riul
a rupt tot ce a int lnit în cale. Trei po-
duri au fost luate cu totul de ape și  rte
la distanțe colosal de mari. Podul metalic
dela T rgu-Ji  a rămas isolat, digurile din
prejurul lui și șoseaua au fost distruse și
luate de ape. Șoseaua C rlign-Capri-Fran-
tura este distrusă de ape pe o intindere
de 611 metri. Șoseaua B iulesol-C rlign-Ca-
pri este distrusă complect pe o intindere
de 6 kilometri. Astfel a fost distrusă ac st 
șosea, că nu se mai p te umbla nici cu pi-
ciorul. De asemenea au fost luate o mul-
țime de vite, cari p șceau prin apropiere,
și au fost înecate și mai multe locuri cu
s m n tur . D. Ionel Grădișteanu ministru
lucrărilor publice, s'a dus la fața locului
și a evaluat pagubele cauzate de ac st  te-
ribil  catastrofă la 600,000 lei.

Raporturile vamale rom no-tur-
cesc . Cu începere de S mb t  19 Au-
gust a intrat în vigoare noul aranjament va-
mal dintre România și Turcia. Prin urmare
de ast z înainte tariful taxelor majorate,
ce se aplicau mărfurilor turcesc , este des-
ființat. Certificatele de proveniență pentru
mărfuri au fost desființate și ac sta s'a co-
municat legațiunilor streine.

Teatrul de varietăți „Orfeu”. Sub
direcțiunea lui Carol F l p de c te-va  ile
o trupă compusă din 8 persoane, dame și
bărbați, dă în f -care s r  reprezentațiunii
de varietăți în sala dela „Grand H tel”.
Programul constat tor din c nt ri, cuplete,
pred ri comice, musică, mică comedii etc.
e mult variat și decent.

Concert. Joi s ra va c nta musica
or șenesc  la otel „Europa”.

Rectificare. În nr. de erî (186) al
f iei nóstre la „Știrile  ilei” pagina a doua,
col na a treia, știrea a 3-a, r ndul 17: în
loc de „port al mărei Negre” este a-se ceti
„port al mărei Baltice”.

Aparate de fotografie pentru diletanți. Firma
A. MOLL, liferantul curții c. și r. din Viena
Tuchlauben Nr. 9 își recomandă amatorilor de
fotografie, articolele sale necesare pentrua fo-
tografia. La cerere trimite liste ilustrate conț-
n nd prețurile. Depozite în Brașov la F. Jekelius,
F. Kelemen, Victor Roth farmaciști. Teutsch și
Tartler, D. Eremias nepoți.

În vilegiatură la Seliște.

Primăria comunei urbane din Seliște
(distr. Sibiiului) a publicat prin  iare, pe
la începutul sezonului de vară, pentru prima
dată un anunț, prin care invită publicul,
ca să viziteze ac st  localitate, unde are
să inspira un aer de munte, să guste o
apă bună, să facă băi în apă de munte, să
se preumbe în locuri munt se, să vadă oa-
sin  modernă și în afară de t te aceste să
vadă și un pavilion helvețian.

Invitațiunea primăriei n'a rămas fără
resultat, deși nu tocmai după dorințele ei,
căci a fost primul ei apel de ac st  natură.

Între vizitatori am notat persoane dis-
tinsc din neamul nostru. Din Ardeal voi 
aminti pe d-l consilier judecătoresc al tribuna-
lului reg. din Seghedin, Alex  Oniț cu familia,
în care și fiul său, d-l Virgil, director al gim-
nasiului român din Brașov; pe d-l loc-co-
lonelul Paul Munteanu cu familia, din Si-
biu; d-l protop al Mercurei I. Droo cu
familia; instructorul de c nt ri bis, la Se-
minarul pedagogic teologic din Sibiu
preotul Cunțan cu familia; tinerul pro-
topop al Mediașului Mircea cu familia;
int lnii și doi frați italieni, al căror nume
regret, că nu-l putui reține în memoria,
unul căpitan în armata comună domiciliat
în Sibiu, celălalt un fost cashier al socie-
tății de economi  a urbei Fiume. Ambii
petrec din predilecțiune la Seliște între
frații lor de viță latină și ac st  predi-
lecțiune o manifest z  și prin fapte; pri-
mul își p rt  pe cele două fiice, m rg ri-
tare desprinsc din colanul Italiei, aproape
numai în sprintenul și frumosul port na-
țional s liștenesc; al doilea este abonent
al unui diar român și a început deja a in-
v ța și a ne pricepe limba n str .

Din plaiurile Dunărei am v dut între
vizitatori pe neobositul intru luminarea ge-
nerațiunii școlare, Nic. Droo-Baroianu,

profesor-director al liceului „Mioresou” din
Giurgiu cu familia, și pe funcționarul su-
perior din Direcț. gen. a căilor ferate ro-
m ne din Bucouresol, Gh. Brăteanu cu fa-
milia. Ac ști doi de sigur purtați de do-
rul de a-și revede patria Ardealului, ai că-
rei fiil sunt și de a mai asculta din graiț
viu păsurile fraților lor de pe acest p m nt
strămoșesc. Impresiunile primite și convin-
țiunea formată, cred, că le vor transmite
la înapoiere nealterate fraților de același
neam și s nge. Intreținerea sentimentelor
naționale între frați, reînnoirea, cultivarea
și conservarea neinterupt  a aspirațiunilor
nóstre, sunt cel mai puternic lanț al idea-
lului național.

Acum, în fuga condeului, las să ur-
meze o prea scurtă monografi  a Seliștei.

Comuna e situată sub colinele p du-
r se, cari sunt o continuare a Carpaților
sudici ai Ardealului. N'am avut de unde mi
procura cunoscințe topografice, d r prin
analogi  presupun, că înălțimea ei d'asupra
nivelului mărei trebuie să fie de 400 m.
Posițiune climaterică destul de avantajos .
Ocolit  de aproape în spre sud, vest și nord
de dealuri, are o temperatură constantă și
astfel lipsită de v nturi. Are aproximativ,
6000 locuitori, Rom ni curați, căci căci-va
meșteșugari străini pripășiți aici (cărora
statul li-a și făcut o școl ) nu p te să
schimbe caracterul pur românesc al comu-
nei. Bărbații vioi, sobrii și muncitori, pre-
dominați ins  de un spirit prea mercantil,
calitate proprie mărginenilor de sub pla-
iurile sudice ale Carpaților transilvăneni,
calitate de altmintea potrivită cu relațiile
materiale actuale, d r aceeași calitate ne-
potrivită și în contradicți  cu proverbialul
și str moșescul sentiment de ospitalitate al
intregului neam românesc. Femeile sunt
deștepte, imbr cate cu îngrijire și majori-
tatea s n toșe și frumoșe.

Comuna are o escelentă școl  primară
superior  cu 5 clase at t pentru băieți, c t
și pentru fete. Școl  se intretine din fon-
duri proprii de aproape o jumătate de veac;
personalul didactic, at t inv țătorii c t și
institutorile, posed studii speciale pentru
misiunea lor de apostoli ai școlii.

În comună e reședința subprefectu-
rei; prin o rarissim  excepțiune subprefec-
tul (aici numit pretor suprem) e Român.
Dec  st p nirea unghureșc  nu s'ar supăra
pe acest funcționar al său, eu l' ș lauda,
căci merită, d r  sa trec mai departe. E
reședința judecătoriei de cerc (ocol) fără
nici un funcționar român; e sediul unui
serviciu silvic, care  r și prin excepțiune
are un angajat român; are apoi și in-
evitabilele posturi de finanți și gendarm,
ac ști din urmă cei mai strașnici apără-
tori ai oc rmuirii unghuresc  în contră „n -
b d ioșilor”, naționaliști rom ni.

(Va urma)

ULTIME SCIRI.

Viena, 3 Septemvrie. T te foile
se ocupă cu situația gravă interioară.
Ele accentu z  aproape unisono p -
rerea, că „Reichsrath”-ul va fi disolvat
deja în decursul acestei s ptem ni.
Se mai dice, că alegeri nouă nu se
vor prescrie cur nd, nici un nou
parlament nu se va intruni. — Co-
loman Szell a sosit ađi aici. C l -
toria lui se aduce în legătură cu
crisa.

Londra, 3 Septemvrie. Foile sunt
de acord a sustine, că pasul Rusiei
privitor la evacuarea Pekingului, va
provoca o mare cris . Corespondentul
berlines al lui „Central News” tele-
grat z , că Germania a respins propu-
nerea Rusiei și a propus dinpotrivă,
ca celelalte puteri să procedeze după
propriile convingeri.

Londra, 3 Septemvrie. Se anunță,
că lord Roberts a dat S mb t  din
Belfast o proclamați , prin care de-
clară anectarea formală a Transvaalului.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

**Dela „Tipografia A. Mureșianu“
din Brașov,
se pot procura următoarele cărți:**

Scrieri economice.

Pentru economii de vite este de neprețuit folos marele și valorosul op **Zootecnia** sau **cultura generală și specială a vitelor**, de **Dr. George Maior**, profesor de agricultură la școala superioară din București. „Zootecnia“ este partea a treia din „Manual de agricultură“ al d-lui Maior, care a fost atât de călduros apreciat din partea întregii prese române și premiat și din partea Academiei Române; ea cuprinde 779 pag. format mare 4°, cu 225 figuri și costă 8 cor. (cu posta recom. 8 cor. 50 b.)

PARTEA I. a Manualului: Agriologia sau „Agricultura generală“ 524 pag. Prețul la 5 cor., (cu posta rec. 5 cor. 50 b.)

PARTEA II. „Fitotechnia“ sau „cultura specială a plantelor“ cu 611 pag. și 202 figuri. Pr. 8 cor., (cu posta rec. 8 cor. 50 b.)

„**Cartea Plugarilor**“ sau povestiri economice despre grădinarit, economia câmpului, creșterea vitelor etc. scrisă de **Ioan Georgescu**. Form. 8° 90 pag. costă 25 cr. (+ 3 cr. porto.)

„**Stupăritul**“, întocmit cu deosebire pentru popor, pentru începători și pentru toți iubitorii de acest ram al economiei, de **Const. Dimian**, preot în Brețcu. O carte de 154 pag. format mare 8°. Prețul 30 cr. (cu posta 85 cr.)

Cartea stuparilor săteni de **Romul Simu**. Cu mai multe ilustrațiuni în text. Editura Reuniunii române de agricultură din comit. Sibiului. Prețul francat 40 cr.

Grădina de legume, de **Ioan F. Negruțiu**, profesor în Blașuș. Pentru poporul nostru, scrierea d-lui prof. Negruțiu, e de cel mai mare folos practic și, pe cât seam, în literatura noastră de dincoace e singura scriere mai bună în această materie. Costă 25 cr. (plus 3 cr. porto.)

Vinuri din pome, de **Gr. Halip** prof. Este o carte de 96 pagine, în care se dau explicații și învățături amănunțite asupra modului, cum este a-se face tot felul de vin și must din felurite pome; cum este a-se manipula vinul pentru a avea gust bun etc. Prețul 20, (cu poșta 23 cr.)

Insoțirile de credit împreună cu însoțiri de consum, de vânzare, de viieri, de lăptari etc. Indreptare practică pentru înființarea și conducerea de astfel de însoțiri, de **F. W. Raiffeinsen**. Edițiunea a V-a. Trad. de **Dr. A. Brode**. Editura Reuniunii rom. de agricultură din comit. Sibiului. Conține 227 pag. costă 80 cr. (+ porto 10).

Cărți pentru comercianți

și funcționari de bancă:

Ideii fundamentale în economia politică de **Ioan Socaciu**, vechi profesor la școlile com. r. din Brașov. Prețul 65 cr.

Procent, Promil, Interese și Teoria conturilor curente de **I. C. Panțu**. Arată calcularea intereselor pe an, pe luni și pe zile într'un mod practic; sunt mai multe exemple explicate amănunțit. Prețul 40 cr. (+ 3 cr. porto.)

„**Curs complet de corespondența comercială**“ de **I. C. Panțu**. Conține modele de circulare, scrisori de informațiuni, recomandări și acreditive; scrisori în comerțul cu mărfuri, comisiuni și expedițiune; cestiuuri cambiale, afaceri cu efecte, monede, cupoane etc. Prețul 1 fl. 60 cr.

Un capitol din Contabilitatea duală de **I. C. Panțu**, prof. la școala comer. superioară din loc. Tracteză principiile conta-

bilității duple ilustrate cu diferite exemple, pe cari studiindu-le cu atențiune, pôte ori și cine să învețe ținerea socotelor în economia proprie și în afacerile comerciale. Prețul 50 cr. + 5 cr. porto.

Al doilea capitol din contabilitatea duală, de **I. C. Panțu**. Acestă nouă broșură conține: **afacerile de credit cambial și afacerile de bancă**. Prețul broș. 2 corone (+ 10 banii porto.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 3 Septemb. 1900.

Renta ung. de aur 4%	115.05
Renta de corone ung. 4%	90.65
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	120.10
Impr. căil. fer. ung. în argint. 4 1/2%	99.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	116.50
Bonuri rurale ungare 4%	90.25
Bonuri rurale croate-slavone	93.—
Impr. ung. cu premii	160.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	140.—
Renta de argint austr.	97.70
Renta de hârtie austr.	97.35
Renta de aur austr.	116.90
Losuri din 1860.	132.75
Acții de-ale Băncei austro-ungară	17.04
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	685.50
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	670.75
Napoleondori	19.29
Mărci imperiale	118.15
London vista.	272.10
Paris vista	46.20
Rente de corone austr. 4%	98.—
Note italiene	90.40

Cursul pieței Brașov.

Din 4 Septembrie 1900.

Bancnota rom. Cump.	19.08	Vënd.	19.12
Argint român. Cump.	18.80	Vënd.	18.90
Napoleond'ori. Cump.	19.24	Vënd.	19.30
Galbeni Cump.	11.20	Vënd.	11.30
Ruble Rusesei Cump.	127.—	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	59.—	Vënd.	—
Lire turcesei Cump.	10.78	Vënd.	—
Seris. fonc. Albina 5%	100.—	Vënd.	101.—

Școala privată de muzică

„Cluj, KAISER“ al University Library

concesionată de înalta autoritate scolară ces. r. Viena, districtul 7, 8 și 11. — Anul scolar al 27-lea.

Are anual cam la 350 frecuanți din țară și străinătate; 26 profesori, între cari artiști de primul rang. — **CANTUL** (operă, concert, bisericesc și cor. **CLAVIR**, și în ori ce specie de instrumente musicale cu corde sau metalice, toate ramurile teoretice, cor mixt, orchestră, cursuri paralele pentru diletanți, cursuri de cântări bisericesc pentru copii. — **Curs de 2 ani pentru învățatori de cântări.** — **Curs de 7 luni pentru pregătire la examenul de stat ces. reg.** pentru postul inv. de cant la școlile medii și preparandii, precum și pentru conducerea școlilor de cant private, (54 candidați au depus acest examen, o parte dintre ei cu distincțiune). — **Curs pentru orchestră și maeștru de muzică** (civile și militare). — **Secțiă pentru instrucțiă teoretică pe cale de corespondență.** — **Curs special pentru instrucțiă superioară.** — **Curs ferial și special de 2 luni** (Octombrie — Novembre. Iulie — Septembrie).

Puteri didactice.

Dr. Max Dietz, profes. universitar și membru al comisiunii examinatoare de stat ces. reg., **M. Kupper-Berger**, cântăreț em. la opera de curte ces. reg.; **Max Jensch**, **Rosa Kahlig** maeștrii de mus.; **C. Kaiser**, **Dir. R. Kaiser**, **Stef. Wahl** muzician de curte etc.

Prospecte precum ori și ce informațiuni se dă de către biroul institutului VII/1, Zieglergasse 29.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fil. se vinde la **Eremias Nepoții**.

Deschidere de magazin.

Am onore a aduce la cunoștința on. public, că **amdeschis** în piața acésta, **str. Vămii nr. 19**, sub firma protocolată

Király Lajos

un magazin de mode pentru Dame și Domni de

Pânzături și albituri.

Cunoștințe și experiențe suficiente în ramura acésta mă pune în plăcuta poziție de a corespunde tuturor cerințelor în consonanță cu spiritul timpului.

Recomand întreprinderea mea bunăvoinței on. public.

Cu totă stima

Király Lajos.

10713.—3

Instrucțiunea în

PIANO

la **Dòmna Leontine** și **Domnișora Julie Hesshaimer**

se începe la 1-a Septembrie n. c.

Informațiuni mai de-aprópe: **Strada Orfanilor nr. 43.**

Prafurile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât fiecare cutiă este provădută cu marca de apărare a lui **A. Moll** și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leacare durabilă al Prafurilor-Seidlitz de **A. Moll** în contra greutăților celor trei cerbicoase la stomach și pânțee, în contra cărceilor și acrelei la stomach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite hóle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încóce. — Prețul unei cutii originale sigilate Coróne 2.—

Falsificațiunile se vor urmări pe cale judecătórescá.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, decât fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui **A. Moll**.

Franzbranntwein-ul și **sarea** este fórté bine cunoscută ca un remediu poporai cu deosebire prin tras (frotat) alinã durerile de góldinã și reumatism și a altor urmări de récélã. Prețul unei sticle originale plumbate, Coróne 1.80.

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și dame fabricat după metoda cel mai nou pentru cultivarea rațională a pielii, cu deosebire pentru copii și adulți. Prețul unei bucati Coróne —.40 Cinci bucati Coróne 1.80. Fie-care bucată de săpun, pentru copii este provădută cu marca de apărare **A. Moll**.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

C. și T. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provinciã se efectueazã gílnic prin rambursã postalã.

La depozite se se cerã anumit preparatele provădute cu iscãliturea și marca de apărare a lui **A. MOLL**.

Depozite în Brașov: la d-nii farmaciști **Ferd. Jekelius**, **Franz Kellemen** și engros la **D. Eremia Nepoții, Teutsch & Tartler.**

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Tergul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta ori-ce comande cu promptitudine și acuratețã, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE ȘI IMPRIMATE
pentru toate speciile de serviciuri.

BILANȚURI.

*Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.
Couverte, în tola mărimea.*

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biroul tipografiei, Brașov Tergul Inului Nr. 30, etagiul I, către stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

ANUNCIURI

(insertiuni și reclame)

sunt a se adresa subscrișei administratiunii. în cazul pu-

blicării unui anunciu mai mult de odată se face scădământ, care crește cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Admi. istr. „Gazetei Trans.“